

Opinia do ustawy
o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy
(druk nr 1187)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona Senatowi ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy ma na celu realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2010 r. (sygn. akt SK 50/08). W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 119 § 3 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy jest niezgodny z art. 64 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim przewiduje dwuletni termin do wytoczenia powództwa o roszczenie przewidziane w art. 119 § 2 tej ustawy, liczony od daty uprawomocnienia się orzeczenia o przepadku przedmiotów.

Kodeks karny skarbowy przewiduje, że sąd orzeka środek karny przepadku przedmiotów pochodzących z przestępstwa lub służących jego popełnieniu także wówczas gdy przedmioty te nie są własnością sprawcy. Jednocześnie przyznaje właścicielowi przedmiotów podlegających przepadkowi możliwość dochodzenia roszczeń w drodze zgłoszenia interwencji, do chwili rozpoczęcia przewodu sądowego w pierwszej instancji. Osobie, która nie zgłosiła interwencji z przyczyn od siebie niezależnych przysługuje roszczenie względem Skarbu Państwa. Odpowiedzialność Skarbu Państwa oceniana jest według przepisów prawa cywilnego o bezpodstawnym wzbogaceniu. Art. 119 § 3 Kodeksu karnego skarbowego stanowił (w dotychczasowym brzmieniu), że roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wygasa, jeżeli powództwa nie wytoczono w terminie trzech miesięcy, licząc od dnia, w którym właściciel rzeczy (nie będący skazanym) dowiedział się o przepadku rzeczy, nie później jednak niż przed upływem 2 lat.

Przepis art. 119 § 3 (z terminem dwuletnim) powodował sytuacje, w których osoba uprawniona do przedmiotu podlegającego przepadkowi, pomimo wykazywania się wymaganą starannością we własnych sprawach dowiadywała się o przysługującym jej roszczeniu z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia po upływie terminu do jego zgłoszenia, czego skutkiem było wygaśnięcie roszczenia.

Obecnie uchwalona ustawa, zmieniając brzmienie art. 119 § 3 Kodeksu karnego skarbowego, wprowadza wydłużony do lat 10 termin dochodzenia roszczeń, liczony od dnia, w którym powód dowiedział się o przepadku należącego do niego przedmiotu. Termin dziesięcioletni został dostosowany odpowiednio do długości terminu przedawnienia roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, określonego art. 118 Kodeksu cywilnego, jednak pozostając określonym w Kodeksie karnym skarbowym będzie (jak dotychczas) terminem prekluzyjnym, co oznacza, że czynność podjęta po jego upływie będzie bezskuteczna a termin do dokonania czynności nie będzie mógł być przywrócony.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w efekcie rozpatrzenia senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy (druk nr 3858).

Pierwsze czytanie projektu miało miejsce na 86. posiedzeniu Sejmu w dniu 2 marca 2011 r. Projekt ustawy został przesłany do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Komisja przyjęła sprawozdanie w dniu 16 marca 2011 r. wnioskując o przyjęcie projektu ustawy bez poprawek.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na 90. posiedzeniu Sejmu, w dniu 13 kwietnia 2011 r. Wobec niewniesienia poprawek, Sejm przystąpił niezwłocznie do III czytania. Ustawa została uchwalona na tym samym 90. posiedzeniu Sejmu w dniu 15 kwietnia 2011 r.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis

Główny legislator